

Kwartalaad van de Oudheidkundige Kring Voorst

E-mail adres redactie
Kroniek@okvvoorst.nl

In deze Kroniek o.a.:

- ✓ De derde Nieuwenhof
- ✓ Voorstenaren tijdens de Belgische Opstand
- ✓ Fotocollage zoektocht naar het werk van Peter Visser
- ✓ Bijzondere schenking: zie 'Van de bestuurstafel'

VOORST SCHRIJFT GESCHIEDENIS

Kroniek

Oudheidkundige Kring Voorst

Jaargang 39 - 2016

nummer 4

Port Payé
Pays-Bas

Postbus 170
7390 AD Twello

oudheidkundige KRING VOORST

opgericht 18 december 1975

Bezoekers- en studieruimte

postadres: postbus 170, 7390 AD Twello - bezoekeradres: Dorpsstraat 11a, ingang aan de Dorpsdwarstraat

geopend: dinsdag en woensdag van 09.00 tot 16.00 en verder op afspraak. Tel.: 0571 27 7090

e-mailadres: info@okvvoorst.nl - website: www.okvvoorst.nl

Betalingen uitsluitend via Rabo-rekeningnr.: NL80 RABO 0362 8092 67

Ereleden

Mr. J.H. Hermesen, H.J. ten Hove†, J. Lubberts, J.A.M. Schutte-Geurtsen en L. Sevenster†

Dagelijks bestuur

Bert van de Zedde, voorzitter	Kon. Wilhelminaweg 15	7391 ER Twello	voorzitter@okvvoorst.nl
Johan Homan, secretaris	Rijksstraatweg 135	7391 MK Twello	info@mrhoman.nl
Wim Huisman	Oude Deventerweg 15	7383 AD Voorst	administratief beheer
Jan Groenenberg	Hietweideweg 30	7391 XX Twello	
Gé Veen	Domineestraat 4	7391 GG Twello	

Werkgroepen en contactpersonen

Kantoorcoördinatie	Gerrie Groenewold en Truus de Haan-Diks	info@okvvoorst.nl
Bibliotheek	Gerard Vrieling	info@okvvoorst.nl
Fotogroep	Jack Damen	info@okvvoorst.nl
Ledenadministratie	Wim Huisman	www.okvvoorst.nl
Lezingen	Jan Groenenberg en Gé Veen	info@okvvoorst.nl
Redactie Kroniek	Gerrie Groenewold, Ineke van der Vegte, Auke Vlietstra	kroniek@okvvoorst.nl
Tweede Wereldoorlogarchief	Bertus ten Bosch	info@okvvoorst.nl
Webmaster	Wim Wassink	www.okvvoorst.nl
Werkgroep genealogie	Auke Vlietstra	genealogie@okvvoorst.nl

Lidmaatschap

De jaarcontributie bedraagt € 16,50 per persoon; voor gehuwden en partners woonachtig op hetzelfde adres € 20,00

Aanmelding lidmaatschap en wijzigingen van adres en/of lidmaatschap via www.okvvoorst.nl

Overige vragen: Tel. 0571 277090 of postbus 170, 7390 AD Twello

Gemeentearchief Voorst

Archivaris: Annemarie Geerts, H.W. Iordensweg 17, Twello, gemeentearchief@voorst.nl

Studiezaal open op maandag van 9.00-17.00 uur

Kroniek

De Kroniek beoogt een breed georiënteerd informatiemedium van de Oudheidkundige Kring Voorst te zijn, een kwartaalblad van en voor de leden. Het verschijnt in de maanden maart, juni, september en december.

Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is alleen toegestaan met goedkeuring van de redactie en de betreffende auteur(s)

Mailadres voor kopij en reacties op de inhoud van Kroniek: kroniek@okvvoorst.nl

Druk : Brein Reclame, Twello; oplage 700 stuks

INHOUDSOPGAVE KRONIEK

Jaargang 39 - 2016 - nummer 4

• Van de bestuurstafel.....	B. van de Zedde	2
• Agenda	J. Groenenberg en G. Veen	3
• Kroniekpost	redactie	4
• Gevelstenen, muurankers en uithangtekens (11)	E. Stol en C. Stol-Wouters	7
• De derde Nieuwenhof	G. Groenewold	8
• Genealogie familie Wilkens	A. U. Wilkens	14
• Bijzondere Burendag bij De Nieuwenhof	G. Groenewold	15
• Voorstenaren tijdens de Belgische Opstand	J. Groenenberg	18
• Waar was "de oudste fiets van Nederland" al die jaren?	I. van der Vegte - van Asselt	26
• Van onze zusterverenigingen	G. Vrieling	28
• Zoektocht naar het werk van Peter Visser	M. Brascamp	30
• Met de pen door Voorst	J. Lubberts en A. van der Goot-van Eck	33
• Soldaten uit Voorst in de Belgische opstand (lijst)	J. Groenenberg	34

Aan deze Kroniek werkten verder mee: F.C. Nelis (als corrector)

en de redactie bestaande uit G. Groenewold, A. Vlietstra en I. van der Vegte - van Asselt

Afbeeldingen: OKV archief, tenzij anders vermeld

LET OP: Uiterste datum inleveren kopij nummer 2017-1: 31 januari 2017

LET OP: Onze studieruimte is van van 23 december tot en met 6 januari gesloten. Op dinsdag 10 januari staat ons team van vrijwilligers weer voor u klaar. Vragen en opmerkingen kunnen in deze periode altijd verstuurd worden naar info@OKVvoorst.nl; beantwoording vindt dan plaats vanaf 6 januari.

De redactie behoudt zich het recht voor om aangeboden artikelen – in overleg met de auteur – aan te passen. Daarnaast is de redactie niet verantwoordelijk voor onjuistheden en/of achterhaalde situaties in aangeleverde stukken. Aanvullingen, reacties en/of correcties zijn altijd welkom.

De auteursrechten op gepubliceerde foto's berusten te allen tijde bij de rechthebbende. Noch de OKV, noch de redactie van Kroniek aanvaardt aansprakelijkheid voor onrechtmatig gebruik van (foto)materiaal dat door derden ter publicatie is aangeboden. Overname van (delen van) artikelen is alleen toegestaan na schriftelijke toestemming van de OKV.

Giften en Schenkingen

De Oudheidkundige Kring Voorst is een Algemeen Nut Beogende Instelling, een zogenaamde ANBI. Met een schenking aan OKV steunt u niet alleen onze vereniging, maar kunt u ook profiteren van een belastingvoordeel. Dat voordeel is zowel van toepassing bij een eenmalige gift als bij een periodieke schenking. Via het mailadres penningmeester@okvvoorst.nl kunt u een onderhandse verklaring voor periodieke schenking ontvangen.

Kapsalon oolman

Tel. 0571 - 271423 - Stationsstraat 1
7391 EG Twello

meer dan 225 jaar

Van de bestuurstafel

Bert van de Zedde

Herfst is een periode van verkleurende en vallende bladeren, als inleiding op de komende winterperiode. Het zijn de donkere dagen richting Kerst. Voor onze vereniging juist de periode om terug te kijken naar wat wij hebben gerealiseerd in het afgelopen jaar en om na te denken over 2017.

Kijken we terug naar 2016 dan mag het bestuur blij zijn met de vele actieve vrijwilligers die de OKV heeft. Vaak moet er kort voor een activiteit van alles worden georganiseerd en dat gaat in goede harmonie. En het resultaat mag er zijn. Het 100-jarig jubileum van Korderijnk Twello op 10 en 11 november is erg goed ingevuld door de vrijwilligers en kreeg een hoge waardering van de familie Korderijnk en haar dinergasten.

De Kroniek krijgt een geweldige waardering wat betreft lay-out en inhoud. Een bijzonder bewijs dat de redactie aanvoelt wat de lezer wil en de artikelen goed zijn geformuleerd. De kleurenuitgave is duurder, maar nog qua kosten beheersbaar. De verschillende bestanden binnen de OKV zijn voor een groot deel gedigitaliseerd en dat was en is letterlijk monnikenwerk.

De lezingen waren dit jaar weer met gewilde onderwerpen ingevuld gezien het grote aantal bezoekers het jaar rond. De activiteiten rondom Open Monumentendag op 10 september in het infocentrum Sonnenberg op landgoed de Poll met foto-, film- en 360° presentaties zijn positief ontvangen en moeten nu een stevig vervolg krijgen met begeleiding van de basisscholen ter plekke en invulling van bezoekmogelijkheden.

Vooruit kijken naar 2017 is binnen het bestuur vertaald naar *werken met jaarthema's*. Er zijn veel thema's te bedenken en voor 2017 gaan wij ons richten op *Franse onderwerpen in relatie tot Voorst*. Het is nog globaal maar er zijn verschillende onderwerpen die vragen om verkenning: bijvoorbeeld wie hebben vanuit de gemeente Voorst in het Napoleontische leger gevochten en waar? Hebben de Kozakken nu echt aan de vuren gezeten in de gemeente Voorst? Wat was de wapenuitrusting en het taalgebruik in die tijd? Maar ook eetgewoonten kunnen worden ingepast en families met Franse 'roots', die nu wonen in onze gemeente of hebben gewoond. Waarom werd in de hogere kringen het Frans de voertaal en was dat in Voorst ook zo? Wij doen een beroep op onze leden om hierin mee te denken en onderwerpen aan te geven; zie Kroniekpost in deze Kroniek. Ook gaan wij ons richten op Industrieel Erfgoed in de gemeente Voorst. Enkele jaren geleden is er al een poging gedaan dat in kaart te brengen maar dat is niet helemaal gelukt. Wij hopen dit het komende jaar uit te werken. Tevens denken wij na over een voorstel om de contributie met ingang van 2018 licht te verhogen en daar komen wij op de jaarvergadering in april 2017 op terug.

Begin september werd het bestuur aange-naam verrast door een cheque ter hoogte van US\$ 10.000 vanuit de USA. Die kwam van de heer Egbers als schenking aan onze vereniging na het overlijden van zijn echtgenote. De heer Egbers is bekend binnen

de OKV en jaren geleden heeft hij al eens een stukje geschreven in De Kroniek. Hij sprak in zijn antwoord de waardering uit en verbaasde zich over het grote aantal vrijwilligers en het ledental van 825. De cheque werd ter incasso gegeven aan de Rabobank en na enkele weken werden er ongeveer € 8.800 bijgeschreven op onze rekening. Een prachtig bedrag dat een goed beheer verdient. De heer Egbers is hartelijk bedankt middels mail en het

We verwelkomen de volgende nieuwe leden: Kloezeman uit Deventer, Kamphuis- Bouwman uit Wijhe, Pannekoek uit Nijbroek, Lubberts uit Twello, Hamer uit Leidschendam, Hoogeslag uit Twello, Schrijver uit Wilp, Rietman uit Twello en Eetgerink uit Twello

Agenda

ZET IN UW AGENDA !

De lezing van 23 februari gaat over Lodewijk Napoleon, "De eerste koning van Holland".

Hij regeerde gedurende vier jaren van 1806 tot 1810 maar kreeg vroeger niet de aandacht die hij verdiende. Gelukkig is dat de laatste jaren veranderd. Hij deed veel goeds voor ons land en werd heel terecht daarom wel "Le bon Roi" genoemd. Na zijn vertrek werd hij voor enkele dagen opgevolgd door zijn oudste zoon (toen 6 jaar, onder voogdij van zijn moeder Hortense).

De lezing behelst een kort overzicht van de familie Bonaparte en wat er van deze lieden is geworden, een schets van de plaatsen waar Lodewijk gewoond heeft en, als belangrijkste onderdeel van de lezing: wat gebeurde er met de koning en zijn echtgenote na zijn vertrek uit Holland. We nemen ook een kijkje in de crypte waar deze eerste twee Koningen staan bijgezet.

bestuur heeft besloten het grootste deel aan de reserves toe te voegen met label: toekomstige accommodatie. Ook de ongeveer 38 vrijwilligers laten wij delen in de schenking. Hier voor denken wij als bestuur na over vorm en uitvoering.

Het bestuur en de vrijwilligers van de Oudheidkundige Kring Voorst wensen u goede kerstdagen en een gezond en spetterend 2017.

Jan Groenberg en Gé Veen

Statieportret Lodewijk Napoleon, bron Wikipedia

De medewerkers van de OKV wensen u goede kerstdagen en een inspirerend en gelukkig 2017!

Ontvangen voor de bibliotheek.

- de Presentatiegids 2016-2017 van Voorwaarts, ter gelegenheid van het 25 jarig bestaan van deze gids een extra mooie uitgave.
- van C. Hensbergen een notaboekje van de aannemer/begrafenisondernemer Hensbergen uit Voorst. Het betreft nota's over de jaren 1960 t/m 1963 van de door hen verzorgde begrafenissen. Ook ontving de OKV een aantal foto's.
- een boek handelend over de Gelderse landbouw getiteld: "Anderhalve eeuw Gelderse Landbouw—geschiedenis van de Gelderse Maatschappij van Landbouw en het Gelderse platteland" onder redactie van J. Bieleman.
- door Ina Visser geschonken het boek: "Boer[en] langs de Vecht"//Herinneringen van een ondernemende agrariër.
- van Dick van Amerongen ontvingen wij het lespakket "Hoor- een orgel", waarin grote aandacht wordt besteed aan de orgels in de kerken van de gemeente Voorst.

Overige Giften

Gé Veen heeft het archief van de Vereniging van Vrijzinnige Protestanten Twello (VVP) aan de OKV geschonken. De familie Kramp schonk een aantal oude (school)platen en andere wandplaten met nostalgische afbeeldingen plus twee historische kaarten, waaronder een herdruk van de topografisch Militaire kaart (schaal 1.50.000), blad Zutphen.

Zie een detail van deze kaart hieronder.

Van de kantoorcoördinatoren

De Oudheidkundige Kring krijgt veel vragen, opmerkingen, ideeën of teksten voor Kroniek. Over het algemeen proberen we een bevestiging van ontvangst te sturen, dat gebeurt doorgaans op dinsdag of woensdag, omdat dan de studieruimte is geopend. Op vragen per mail hebben we meestal niet *à la minute* een antwoord. Sommige dingen moeten wij uitzoeken, overleggen of navragen. Soms is de juiste persoon dan net niet aanwezig en zijn er zo maar weer enkele weken voorbij.

We vragen er daarom begrip voor dat beantwoording van een vraag ruim tijd kost. U kunt desgewenst altijd vragen naar de voortgang van uw vraag of opmerking. Wij doen ons best!

Algemene vragen kunt u altijd stellen via info@OKVvoorst.nl, reacties op artikelen en kopij voor Kroniek zo mogelijk via kroniek@OKVvoorst.nl.

Uit de Archeologische Werkgroep Nederland, afdeling 18.

Determinatie vondsten

De vrijwilligers van de Archeologische Werkgroep Nederland in onze regio zijn actief geweest om de vondsten in Terwolde, waarvan we in Kroniek 2016-2 melding maakten, verder te onderzoeken. Daar zocht men naar sporen op de grenzen van het middeleeuwse graafschap Hamaland. Er zijn al heel wat vondsten gewassen, geteld, gewogen en voor een flink deel ook gefotografeerd. Voor een goed onderbouwde datering van de vondsten heeft de werkgroep de specialistische hulp van Emile Mittendorff van archeologie Deventer ingeroepen. Hij dateerde veel van de Pingsdorf scherven in de tweede helft van de 10e en 11e eeuw, hoewel er ook

wel enkele oudere scherven waren. Een bijzondere vondst was een zilveren Denier, geslagen in Deventer tijdens Hendrik II (1002-1024). Vrijwel identieke munten zijn ook in Deventer geslagen door Adela van Hamaland (973-1018). Dichter bij Hamaland zijn de vrijwilligers nog niet eerder geweest in hun onderzoek.

Een andere interessante vondst zijn meer dan 100 rolletjes lood van 1.5 tot 4 cm lang. Waarschijnlijk zijn ze gebruikt als netverzwaring. Soortgelijke loodrolletjes zijn ook bekend uit Dorestad.

Geen ijzerslak

Verder meldt Chris Nieuwenhuize van de archeologische werkgroep, die ook bovenstaande gegevens aanleverde, dat bij de RCE (Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed) in Amersfoort de "onbekende substantie", die leek op ijzerslak van middeleeuwse ijzerwinning, is onderzocht.

Via een soort "röntgenonderzoek" (XRF-meting) is vastgesteld dat de vondst geen metaal bevat en dat er daarom naar een andere verklaring moet worden gezocht. Er zal nog met behulp van een elektronenmicroscopie aanvullend onderzoek worden gedaan. *Wordt vervolgd dus!*

Jaarthema's

Zoals u al in de rubriek 'van de bestuurs-tafel' heeft gelezen, koos het bestuur er voor te gaan werken met jaarthema's. De lezingen, artikelen in Kroniek en eventuele andere activiteiten worden dan waar mogelijk gekoppeld aan het jaarthema. De eerste lezing (zie Agenda) is al binnen dit kader geplaatst.

Voor 2017 wil de OKV zich richten op *Frans onderwerpen in relatie tot Voorst*.

Er worden in het stukje van de voorzitter al een paar ideeën geopperd, maar we vragen u ook actief mee te denken en ons mogelijke onderwerpen door te geven of ideeën voor activiteiten die binnen het "Frankrijk-thema" vallen. We ontvangen uw tips graag op info@OKVvoorst.nl

Omdat sommige jaarthema's een langere voorbereidingstijd vragen wil het bestuur in de loop van volgend jaar alvast wat mogelijke thema's voor de jaren daarna op een rijtje zetten. We vragen hiervoor uw medewerking door ons geschikte onderwerpen door te geven.

Geef uw keuze van een thema door via info@OKVvoorst.nl

Gelders archief

De nieuwe website van het Gelders Archief is sinds begin oktober in de lucht. Het is makkelijker om iets vinden. De website heeft een duidelijke en strakke vormgeving gekregen.

Ga eens kijken op www.geldersarchief.nl

Doorn & Van der Haar Computers

www.doornvanderhaar.nl

Vestiging Vaassen
Wilhelminaweg 3
8171 EJ Vaassen
0578 - 57 58 56

Verkoop - Reparatie - Websites

info@doornvanderhaar.nl

Vestiging Twello
H.W. Iordensweg 32A
7391 KB Twello
0571 - 29 80 80

Cloud - Onderhoud - Netwerken

Gevelstenen, muurankers en uithangtekens (11) Boerderij Servaeshofstede

Ed en Corrie Stol

In de voorgevel, *links* naast de voordeur een eerste steen, met gefrijnde rand (28 x 28 cm) met op de bovenste regel H P O B (Heimen Peter Oosterbroek), in het midden A R B (Agnes Reiniera Beumer) en op de onderste regel het jaartal 1870, het bouwjaar van de woonboerderij. Waarschijnlijk heeft er eerder een andere boerderij gestaan, want de hooiberg (nu op het erf van de burens) dateert van 1830.

H.P. Oosterbroek is geboren in 1816 te Terwolde en overleden in 1879 te Nijbroek, zijn vrouw A.R.B. Beumer werd geboren in 1818 te Nijbroek en is daar in 1885 overleden. Volgende eigenaren waren: Gerrit Willem de Weerd (ongeveer 1900-1975), J.L. ter Hoven (vroeg in 1974 vergunning aan voor verbetering schuur), in 1980 J.H. ten Hoven en vervolgens in 1984 P.M.F. Moens. Huidige eigenaar is de familie Engel-Paulson.

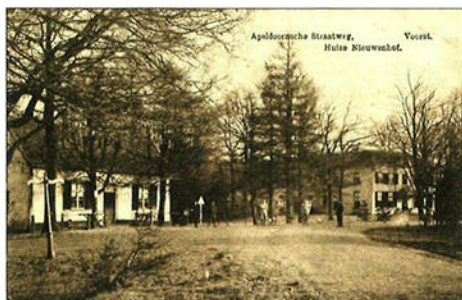

Het pand aan de Veluwsedijk 47 heeft een bijzondere naam, die je niet in deze omgeving zou verwachten. Mogelijk komt de naam van Servatius, die eigenaar zou zijn geweest van de boerderij die er voor 1870 heeft gestaan. Onderzoek moet dit nog aantonen.

De derde Nieuwenhof

Gerrie Groenewold

Voor de derde keer in driehonderd jaar (in elke eeuw één) werd in Voorst een gebouw neergezet met de naam De Nieuwenhof. Bij de bouw van het tweede werd de oorspronkelijke villa eerst afgebroken. De derde Nieuwenhof werd gebouwd terwijl slechts een deel van de tweede was verwijderd. Wat overbleef was een nieuw appartementengebouw pal naast een -op het oog-afbrokkelend- restant van de tweede Nieuwenhof. Onlangs werd het restant van Nieuwenhof 2 met de grond gelijkgemaakt.

Lang geleden

Begin 19^e eeuw bezat Wouter ter Water in Voorst enkele kleine percelen aan de Rijksstraatweg ongeveer tegenover de Apenseweg. Hij verkocht deze in 1832 aan Frederik Oolman, landbouwer te Voorst. Na aankoop van deze grond had Oolman 3.24.90 ha in eigendom. Oolman verkocht in 1837 een deel van zijn grond aan de Belgische Johannes Bernardus Osten, gepensioneerd kolonel van het Oost-Indische leger. De kolonel en zijn vrouw waren in 1830 naar Voorst verhuisd om uit te kijken naar een stuk grond waar ze een landhuis konden bouwen.

Die grond vonden ze aan de Rijksstraatweg (toen Rijksweg). Een aantrekkelijk perceel met een frontbreedte van 50 meter en een diepte van 150 meter omgeven door een singel van eikenhakhout. Osten breidde zijn bezit uit door enkele percelen rondom ook te kopen.

Nog hetzelfde jaar (1837) werd het landhuis gebouwd, zo'n dertig meter van de weg. Of het huis direct de naam 'De Nieuwenhof' kreeg is niet duidelijk. In 1851 overleed mevrouw Osten en de zoon werd mede-eigenaar. Eind 1851 werd het bezit al verkocht en vertrok de familie Osten uit Voorst.

De familie Wilkens

Unico Wilkens (*1797 Suriname) werd de nieuwe eigenaar op 15 april 1852. Als beroep werd vermeld: rentenier. Ook hij breidde zijn grondbezit uit door kleine perceeltjes te kopen. Door vererving werd in 1865 Unico Aubin Wilkens mede-eigenaar. Lang was deze Unico Aubin geen mede-eigenaar want al in 1867 werd bij acte van scheiding en deling het bezit toebedeeld aan de toen 39-jarige Unico Henderik Wilkens (*1827). Hij vestigde zich in Voorst in 1894 (+ 10 juni 1903).

Een foto van de versierde Nieuwenhof ter gelegenheid van de zilveren bruiloft in 1889 van Unico Henderik Wilkens en Jeanne Theodora Bosch Reitz. Een bijzondere de blik op het koetshuis. Er is dan nog geen serre en ook de "Leeuwen" zijn er nog niet.

Het grondoppervlak dat aan Unico toebehoorde heeft tussen 1868 (7 ha) en 1901 (43 ha) grote veranderingen ondergaan. In 1905, twee jaar na de dood van Unico werd het teruggebracht naar ruim 7 ha. Gedeeltes van de overige grond werden

verkocht aan G.W.G. Heusenkveld, Peter Kelder, Johannes Bril, Willem Hazelaar en Albert Reinders. Opmerkelijk is dat de kopers bij deze transacties voor het eerst grond op hun naam kregen.

Plattegrond van De Nieuwenhof en het park in 1880

De weg

In 1934 vond weer wijziging plaats in het grondbezit van de familie Wilkens. De rijks-weg kreeg ter hoogte van het weiland aan de zuidkant een nieuw tracé. De weg die tot dan op de bandijk had gelegen kwam te vervallen en de weg werd rechtgetrokken door het weiland waarvan bijna een derde deel verloren ging. Het Juffersgat werd door de gedeeltelijke demping ongeveer gehalveerd. Voor de villa werd de weg verbreed en het kruispunt bij bakker Brill ging helemaal op de schop. Tot 1934 was

Zutphen-Deventer de hoofdverbindingsweg en de weg naar Apeldoorn een aftakking. Door de wijziging in 1934 werd de weg Zutphen-Apeldoorn de doorgaande verbinding en de weg naar Deventer een zijweg.

Om aan het nodige zand te komen werden onder meer het weiland (dat nu 's winters regelmatig onder water staat) en een perceel aan De Halmen afgegraven. Om het vele zand naar de aan te leggen weg te vervoeren werd zelfs een spoorlijntje aangelegd.

Tuinman Humme, Hans Geveke en Unico Hendrik Aubin Wilkens (1939) in de toen nog deels ommuurde moestuin.

De familie Wilkens woonde tot aan de Tweede Wereldoorlog's winters in Amsterdam en 's zomers op 'De Nieuwenhof'. Als de familie in Amsterdam verbleef woonde tuinman Humme met zijn gezin in het grote huis en ging er wekelijks een mand met landelijke producten van 'De Nieuwenhof' naar de stad. Was de familie in Voorst dan was er de gehele vrijdag een naaister en op zaterdag een werkster. Op die dag kwam ook de klokkenmaker om de klokken op te winden en gelijk te zetten. Grote kledingstukken werden in Amsterdam besteld en in Voorst pas gemaakt. Boodschappen in Zutphen werden gedaan door de bode van de bewoners van De Poll die iedere don-

Aubin schreef hier over: De keuken is tekenend voor de staat waarin het huis rond de jaren vijftig verkeerde.

derdag op de fiets naar Zutphen ging en op zijn heenreis 'De Nieuwenhof' aandeed om te horen of er boodschappen waren. Tijdens de Tweede Wereldoorlog woonden de dames voortdurend op "De Nieuwenhof" en was het aantal logés groot. Rond de bevrijding werd het druk in de villa: de Duitsers brachten in het park geschut in stelling en het huis werd een opslagplaats voor munitie. In maart 1945 waren de dames en hun logés al naar familie op De Lathmer vertrokken, op 28 april keerden ze in hun villa terug.

De meest schade was toen hersteld maar waterdicht was het zeker niet.

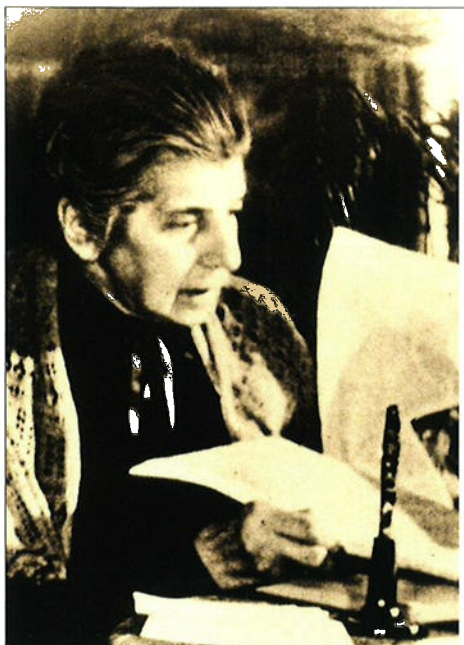
De foto is uit 1949. Een kijkje op de achterzijde van het koets-huis. De grote deuren leiden naar een deel, de kleine naar een paardenstal. De "kooi" tegen de muur is het hok van de kauw, die traditioneel Gerrit heet. De kleine jongen is Aubin Wilkens (7). De jonge vrouw bij de deur is Aubin's moeder, echtgenote van Unico Hendrik Aubin Wilkens.

De dames Wilkens

De laatste jaren van haar bestaan werd de villa bewoond door Helena en Sophie, door de dorpsbewoners de dames Wilkens genoemd. Ze vielen op door hun medelevend optreden, en door hulp te verlenen aan hen die in behoeftige omstandigheden waren geraakt. Zij waren actief bij het oprichten van een Vereniging voor Ziekenverpleging en nauw betrokken bij het opzetten van de bibliotheek in het dorp. Ze vormden een soort Sociale Dienst, waarbij hun eigen regels golden. De dames waren welgesteld, konden dus wat doen voor hun medemens en deden dat daadwerkelijk. Daardoor stonden ze bij velen in hoog aanzien. Zo royaal zij waren voor derden, zo karig waren zij vaak voor hun eigen huishouding. Op de zolder van de villa stonden wel 50 potjes en pannetjes om bij regen het water

op te vangen dat door het lekkende dak naar beneden kwam.

Voor de kinderen uit de buurt organiseerden de dames met Pasen een eierzoekwedstrijd met traktaties en in het voorjaar mochten kinderen -als zij zich aan de villa hadden gemeld en een schaar gekregen hadden- 40 lelietjes van dalen in het park knippen. Hiervan moesten er 20 aan het huis worden afgeleverd, de rest mocht mee naar huis. De belangstelling voor de jeugd strekte zich ook uit tot de padvinderij, waarin notaris Visser een actieve rol speelde. Op 26 oktober 1950 verkochten Helena en Sophie voor f 10,- een perceeltje bosgrond in het park voor het bouwen van een clubhuis. Na het overlijden van Sophie (1951) werden nogmaals twee percelen verkocht voor uitbreiding. De laatste dame Wilkens, Helena overleed

Helena Wilkens

Sophie Wilkens

in augustus 1957, maar haar naam wordt in Voorst nog steeds genoemd. In het dorp is als dank een straat naar haar vernoemd: De Helena H. (Henriette)Wilkensstraat.

Niemand van de erfgenamen wilde de villa gaan bewonen en dus werd er geen groot onderhoud meer gepleegd. Gevolg was dat 'De Nieuwenhof' langzamerhand rijp werd voor de sloop. Voor de grond bestond wel belangstelling. De bouwvergunning voor de enorme serviceflat werd verleend in

1961 en weldra werd met de sloop en bouw begonnen. De tweede Nieuwenhof was een feit. De eerste bewoner nam in oktober 1964 haar intrek.

Bronnen:

Geschiedenis van de Serviceflat de Nieuwenhof te Voorst (1984)

Archief Aubin Wilkens

Oudheidkundige Kring Voorst

Genealogie familie Wilkens

Aubin Unico Wilkens

1766

Unico Henderik Wilkens geb. 21 febr. 1766 in Paramaribo, †Paramaribo
Gehuwd met Agatha Margaretha Berkhof (25/05/1775 – 06/09/1806) 30 juni 1818

Susanna Louisa Wilkens (1796 – 1797)
Unico Wilkens (1797 – 1865) †Nieuwenhof
Wilco Pieter Wilkens (1800 – 1864) †Nieuwenhof
Willem Hendrik Wilkens (1802 – 1839)
Agneta Gabriella Wilkens (1804 – 1821)
Agatha Johanna Elisabeth Wilkens (1806 – 1892)

1797

Unico Wilkens geb. 30/03/1797 in Suriname, †Nieuwenhof
Eigenaar de Nieuwenhof 1851 21/05/1865
Gehuwd met Adriana Wilhelmina Ottolina Nering Bogel (21/8/1798 – 31/12/1855) †Nieuwenhof
Unico Aubin Wilkens (1821 – 1874)
Agatha Ottolina Wilkens (1824 – 1840)
Unico Henderik Wilkens (1827 -1903)
Louisa Anna Elisabeth Wilkens (1831 – 1918)

1827

Unico Henderik Wilkens geb. 16/09/1827 Den Haag † Amsterdam
Erft de Nieuwenhof 1865 10/06/1903
Gehuwd met (1) Jeannette Adrienne toe Laer (27/10/1835 – 1/10/1861)
Carolina Wilkens (1859- 1932)
Louise Adrienne Wilhelmina (1860 – 1950)
Gehuwd met (2) Jeanne Theodora Bosch Reitz (25/10/1835 – 03/02/1911) †Nieuwenhof
Geertruida Elisabeth Wilkens (1865 – 1945) Tante Bé †Nieuwenhof
Unico Hendrik Wilkens (1867 – 1898)
Agneta Gabriella Wilkens (1868 – 1868) †Nieuwenhof
Sophie Cecile Philippine Wilkens (1869 – 1951) Tante Sophie †Nieuwenhof
Gerardine Johanna Margaretha Wilkens (1872 – 1945)
Helena Henriette Wilkens (1874 – 1957) Tante Helena †Nieuwenhof
Aubin Octaaf Unico Wilkens (1876 – 1939) Grootvader

1876

Aubin Octaaf Unico Wilkens geb. 08/11/1876 Amsterdam – 21/03/1939
†Merano (Italië)
Gehuwd met Gertrude Elisabeth Bosch Reitz (19/03/1872 – 04/05/1957) †Den Haag
Jeanne Elisabeth Wilkens (1902 – 1996) Tante Jeanne †Medea (U.S.A.)
Unico Hendrik Aubin Wilkens (1902 – 1991) †Russikon (Zwitserl.)
Erven de Nieuwenhof in 1957 en verkopen deze Nieuwenhof in 1958 (contractdatum), overdracht volgt pas in 1963. Het huis is afgebroken en in de moestuin is een serviceflat gebouwd. 1975?

1902

Unico Hendrik Aubin Wilkens (27/12/1902 Bussum – 10/11/1991) †Russikon (Zwitserl.)
Gehuwd met Ernestina Paulina Nacke (02/03/1918 – 22/05/2013) Moeder †Russikon (Zwitserl.)
land
Aubin Unico Wilkens (1941 -) samensteller genealogie
Jeanne Ernestine (1943 -) zijn zuster

1941

Aubin Unico Wilkens geb. 15/04/1941 Zürich
Gehuwd met Joke van Herk geb. 22/03/1940
Helena Elisabeth (1971) vernoemd naar Tante Helena
Clara Petra (1973)
Unico Aubin (1975)

samengesteld mei 2015

Bijzondere burendag bij De Nieuwenhof

Gerrie Groenewold

Het is een goede gewoonte van de scouts van de H.H. Wilkengroep om tijdens de jaarlijkse burendag bezoek te ontvangen in het clubhuis De Vlam.

Dit jaar was er een groepje wel heel speciale gasten, namelijk enkele nazaten van de familie Wilkens. Het is algemeen bekend dat de grond waar het clubhuis van de scouts nu staat, in 1950 door de dames Wilkens van De Nieuwenhof voor 10 gulden verkocht werd aan notaris Vissers voor de bouw van een clubhuis voor wat toen nog padvinderij heette.

Bij scouting nam Renée Kouwen het initiatief voor de zoektocht naar "een Wilkens". Samen werd er gezocht, gevonden én contact gelegd met één van de nakomelingen van de familie Wilkens: Aubin Wilkens. Hij werd samen met zijn vrouw en dochter, die vernoemd is naar tante Helena, uitgenodigd om op 26 september 2015 naar Voorst te komen.

Familiearchief

Deze heer Wilkens heeft het beheer over het familiearchief gekregen, met daarin

allerlei documenten, foto's en tekeningen. In zijn jeugd logeerde Aubin iedere vakantie in Voorst, bij zijn tantes op De Nieuwenhof.

Hij speelde daar hele dagen in het bos en het park en had daar heldere herinneringen aan. Zijn familie en met name tante Helena heeft veel betekend voor de bevolking van Voorst.

De familie Wilkens werd deze dag door de huidige bewoners van De Nieuwenhof gastvrij ontvangen. Tijdens de koffie vertelde Aubin Wilkens een interessant verhaal over de verschillende generaties van de familie Wilkens geïllustreerd met veel foto's en bijzonderheden.

De bewoners waren uitermate geïnteresseerd en hadden een boeiend uurtje. Vervolgens werd het clubhuis bezocht, Aubin wist nog dat het gebouwd werd. Hij werd geboren in 1941 en heeft tot omstreeks 1956 jaarlijks in de zomer geologeerd op de Nieuwenhof. Na het overlijden van Helena H. Wilkens (zij overleed in 1957) waren de vader van deze Aubin en zijn zuster Jeanne de erfgenamen. De inboedel van De Nieuwenhof werd dus in tweeën gedeeld. Jeanne ging naar het buitenland en was meer geïnteresseerd in contanten. Veel spullen zijn dus in de familie van Aubin gebleven en zijn daar gedeeltelijk nog steeds. Zoals de kussenkast die nu bij de dochter Clara in huis staat en de piano die bij dochter Helena een plek heeft gekregen.

Na het maken van een foto onder het straatnaambordje van de naamgenoot van 'tante' Helena werd het bezoek aan Voorst voortgezet door op visite te gaan bij mevrouw Weijenberg die 25 jaar op De Nieuwenhof werkte. Hier werden samen met zoon Jan veel gezamenlijke herinneringen opgehaald, zoals het feit dat horlogemaker Van Apeldoorn uit de Schoolstraat wekelijks alle klokken kwam opwinden in de villa. Of over de koe die de zusters hielden en de kippen waar er regelmatig een van opgegeten werd.

expert
Expert Twello

 zedwell
finance & organisatie
www.zedwell.nl
E info@zedwell.nl
M 06 - 53678562
Koningin Wilhelminaweg 15
7391 ER Twello

DE TUINEN VAN
BOSCH
Natuurlijk!

Haveniersbedrijf

Koppelstraat 42

7391 AK Twello

T 0571 27 04 73

info@detuinenvanbosch.nl

volg ons:

detuinenvanbosch.nl

BRASSERIE - RESTAURANT
SINCE 1916
KORDERIJNK

Altijd de juiste sfeer

Stationsstraat 31

7391 EH Twello

0571 271851

info@korderijnk.nl

www.korderijnk.nl

**AMBACHTELIJKE
BAKKERIJ
BRIL**

De lekkerste
gevulde koeken,
Krentenbrood en Speculaas

Het ruim twee eeuwen oude pand van bakker Bril is nog steeds (na enkele verbouwingen) in gebruik.

Het pand staat op de monumentenlijst. De bakkerij bestaat meer dan 150 jaar en zoon Paul is de 5e generatie Bril.

Het bedrijf is tegenwoordig uitgebreid met een koffie/theeschenkerij waar fietsers en wandelaars een welkome pauze kunnen houden.

De bakkerij is geregeld doel van excursies. Er gaan dan stevast eigengemaakte producten mee naar huis.

Foto uit 1960, bakker Bril met de bestelauto op weg om brood te bezorgen

Bakker Bril Voorst

Rijksstraatweg 24, 7383 AR Voorst, 0575-501271
www.bakkerijbril.nl info@bakkerijbril.nl

Voorstenaren tijdens de Belgische Opstand

Jan Groenenberg

Op 8 oktober 1815 tekende koning Willem I een besluit dat de 68 bataljons infanterie moesten worden samengebracht in zeventien 'troepen-korpsen' met de naam 'Afdeelingen'. De meeste Voorstenaren die bij de slag van Waterloo hadden meegevochten zaten in het 5e bataljon Nationale Militie dat vooral had gevochten bij Quatre-Bras op 16 juni 1815, twee dagen voor de Slag bij Waterloo. Na de gevechten op 16 juni was het bataljon ongeveer gehalveerd waardoor het maar beperkt werd ingezet tijdens de strijd op 18 juni bij Waterloo.

Inleiding

Het 5e bataljon Nationale Militie werd samen met het 4e en 6e bataljon Nationale Militie en het 8e bataljon van Linie samengebracht in de 'Zevende Afdeeling Infanterie' onder bevel van Jan Josias Westenberg commandant van het 5e bataljon Nationale Militie tijdens de Slag van Waterloo.

Vanaf 3 december 1818 kregen de bataljons andere namen. Zo werd het 4e het eerste, het 5e het tweede en het 6e werd het derde bataljon van de 7e Afdeling. Ook werd een reservebataljon van de 7e Afdeling opgericht.

In 1826 werd Westenberg opgevolgd door kolonel Casparis Hendrik Carel Eijmael als commandant van de 7e Afdeling. Het 1e bataljon werd aangevoerd door kolonel Willem Adolph Monhemius. Commandant van het 2e bataljon was majoor Albrecht Nicolaas Baron van Aerssen Beijeren van Voshol. Majoor Pieter Oudendijk was commandant van het 3e bataljon. Vanaf 1829 bestond het 3e bataljon uitsluitend uit flankeurs en werd daarom ook wel flankbataljon genoemd. Het reservebataljon werd aangevoerd door majoor Jhr. Johannes Theodorus van Spengler.

De staf van de 7e Afdeling met daarin kolonel Eijmael verbleef tot 1829 in Deventer

en ging daarna naar Zwolle. Tot 1830 verbleef het 2e bataljon ook in Deventer. Het 1e bataljon verbleef van 1823 tot 1829 in Zwolle en daarna in Kampen. Het 3e bataljon of flankbataljon lag in 1830 in Zwolle. Het reservebataljon tenslotte verbleef tot 1829 in Deventer. Daarna vertrok het naar Doesburg waar het verbleef tot 1830. Het jaar waarin de opstand in België begon.

Vrijwel alle mannen uit de huidige gemeente Voorst kwamen terecht bij de 7e Afdeling Infanterie. Er waren in ieder geval 46 mannen die of in de huidige gemeente Voorst waren geboren of er woonden op het moment van de dienstkeuring. Velen werden aanvankelijk ingedeeld bij het reservebataljon.

De eerste Voorster "milicien" die wordt genoemd is Evert Willem Kluin uit Terwolde. Hij werd op 1 maart 1826 ingeschreven als fuselier bij de reserve. Hij staat vermeld bij het "Mobiele leger ter gelegenheid van den opstand in België" in 1831, 1832 en 1833. Hij verlaat de dienst op 15 november 1835. Blijkbaar ging zijn dienstplicht pas in per 1831. Op 5 april 1832 kreeg hij het Metalen Kruis dat alle België-veteranen kregen van Koning Willem I.

Belgische opstand 1830

Na de val van Napoleon werd op het Congres van Wenen op 9 juni 1815 besloten om een sterk front te vormen tegen de expansiedrift van Frankrijk. Hiertoe werden de Noordelijke Nederlanden samengevoegd met het huidige België en Luxemburg. Prins Willem Frederik riep zich vooruitlopend hierop al op 16 maart 1815 uit tot koning der Nederlanden, Willem I.

Willem I had na 1815 een autoritaire regeerstijl. Hoewel de economie door hem werd gestimuleerd was hij erg conservatief op politiek gebied.

Ondanks het feit dat de zuidelijke Nederlanden meer inwoners hadden dan de Noordelijke, waren ze ondervertegenwoordigd in het bestuur en de legerleiding. Ook het invoeren van het Nederlands als voertaal riep veel weerstand op. De weerstand tegen het Nederlandse regime was ook gelegen in de grote schuld van 1250 miljoen gulden die het Noorden had. Dat terwijl België slechts een schuld van 25 miljoen gulden had. De katholieken in het Zuiden eisten ook vrijheid van onderwijs en godsdienst. Willem I wilde een nationale opleiding voor priesters die los stond

van de Katholieke kerk, een Collegium Philosophicum in Leuven. Iets wat niet acceptabel was voor de bisschoppen. Deze opzet werd een mislukking.

Positief was het stimuleren van het onderwijs en het oprichten van drie universiteiten: in Leuven, Luik en Gent. De universiteit van Gent werd in 1817 door Willem I geopend. Ook was het na ruim tien jaar methet analfabetisme afgelopen, in het tot dan toe door de katholieke kerk verwaarloosde lager onderwijs.

In 1828 sloten uiteenlopende oppositiegroepen, de katholieken en de liberalen, een samenwerkingsverbond, het zogenaamde Monsterverbond.

Op 25 augustus 1830 bij de opvoering van de opera La Muette de Portica (de stomme van Portica) in Brussel sloeg de vlam in de pan. De opera ging over een opstand tegen de Napolitaanse koninklijke garde. Bij de aria 'Amour sacré de la patrie' (Heilige liefde voor het vaderland) ging het mis. Tientallen bezoekers renden naar buiten en sloegen ruiten in en plunderen winkels. Ook in andere steden braken onlusten uit. De overheid wist hier weinig tegen te doen.

Plunderingen in
Brussel 25/26
augustus 1830,
Jacques Sturm

Koning Willem I kon deze rellen niet negeren. Hij stuurde zijn twee zoons Prins Willem van Oranje en Prins Frederik richting Brussel. Op 1 september 1830 ging de Prins van Oranje Brussel binnen via de Lakenbrug. Her en der waren in de stad barricades opgeworpen. Prins Willem had het volk eigenlijk niets te bieden en vluchtte uiteindelijk naar het koninklijk paleis. Hoewel hij na een paar dagen ongehinderd kon vertrekken had hij niets bereikt.

Op 23 september 1830 trok Prins Frederik met het regeringsleger Brussel binnen. Hij stuitte op hevig verzet en vier dagen later vertrok hij weer.

Tijdens de gevechten werd het 'Voorlopig bewind' gesticht en op 4 oktober 1830 riep de Belgische regering de onafhankelijkheid uit.

Naar Maastricht

Door de onrust in België werden er troepen richting het zuiden gestuurd. Zo ook de bataljons van de 7e Afdeling. Op 2 september 1830 vertrokken het 1e en 3e bataljon vanuit Zwolle en Kampen en het 2e bataljon vanuit Deventer. Drie dagen later kwamen ze aan in Maastricht. Bevelhebber over de divisie in Maastricht was luitenant-generaal Cort-Heijligers.

De 7e Afdeling bivakkeerde in de buurt van Maastricht. Het 1e bataljon onder bevel van Kolonel Willem Adolph Monhemius verbleef in Heers met een compagnie te Oreyel aan de straatweg van Luik naar Brussel. Het 2e bataljon bevond zich in Neerrepen, Vliermael en enige andere dorpen. Het 3e bataljon was gelegerd in Genoens - Elderen, Heeren - Elderen en diverse andere dorpen ten oosten van Tongeren.

Gerardus Heimeriks krijgsgevangen

Gerardus Heimeriks was op 16 juni 1808 gedoopt te Duistervoorde en geboren te Terwolde. Zijn ouders waren naar Deventer verhuisd alwaar hij zich in 1828 moest melden voor de dienstkeuring. Hij werd ingedeeld bij het Reservebataljon van majoor jhr. Johannes Theodorus van Spengler. Later werd hij ingedeeld bij het 1e Bataljon en wel in de compagnie die in Oreyel (Oerle bij Luik) werd ondergebracht.

In de nacht van 22 op 23 september 1830 werd de compagnie te Oreyel overvallen door een groep van honderden vrijwilligers uit Luik. "De overvaling moet voornamelijk gelukt zijn, door dat de Luikenars zich vooraf deden gaan door eene diligence, geheel gevuld met een aantal der hunnen; door de schildwacht aangeropen, was het antwoord: 'diligence,' voldoende om dit rijtuig, mét de gewapende vijanden die het bevatte, ondoorzocht en ongehinderd te laten komen tot voor den niets kwaads vermoedenden Hollandschen wachtpost". Bij de wachtpost aangekomen stopt de diligence en springen de Belgen tevoorschijn en beschieten de Nederlanders. In wanorde vluchten de Nederlanders een schuur in die als onderkomen diende. "Nu verscheen echter de hoofdbende, zeker meer dan 300 man sterk, met drie stukken geschut, waarvan de raderen met stroo waren omwoeld geworden. De stukken werden nu op de schuur gerigt, maar - zoo althans wordt ons verhaald - zij konden niet geladen worden - wijl de kogels te groot waren!" Veel Nederlanders vluchtten de nacht in maar bevelvoerder Mesch wordt met nog vijftientwintig soldaten gevangen genomen en naar Luik gevoerd. Gerardus Heimeriks was een van de ongelukkigen.

Hij werd naar Luik gebracht en werd pas een jaar later op 22 september 1831 weer vrijgelaten. Of hij al die tijd in Luik heeft gezeten is niet bekend.

Op 16 mei 1832 mag hij naar huis wegens 'ligchaamsgebreken'. Blijkbaar was dit een tijdelijk probleem want Gerardus heeft zijn dienstdienst wel vol gemaakt tot 1834. In de verklaring dat hij aan de Nationale Militie heeft voldaan staat dat hij vijf jaren heeft gediend. Omdat hij bij de reserve zat, is hij waarschijnlijk pas in 1830 opgeroepen voor dienst.

Details uit Stamboek betreffende Gerardus Heimeriks, Nationaal Archief
Beide bladzijden zijn hieronder opnieuw weergegeven.

NAMEN EN VOORNAMEN.		NAMEN DER OUDERS.	
BETROFFENE		DATUM VAN GEBOORTE, GEBOORTESPLAATS, LAATSTE WOONPLAATS EN STAMMENAAM.	
1830	Heimeriks Gerardus	Vader: Jhr. J. Theodorus van Spengler Moeder: Johanna van der Vliet Geboren te Terwolde den 16 Junij 1808 Eerst gewoond te Deventer Hij is nu aankomt bij het korps, lang 1 ellen 1 palm 1 duim 1 streep.	Aangest. 1830 Peeuwsef Ogen Niet Mond Kee Hout Wentkrommen Merklare eekken 1830

Wanneer en op welke wijze hij het korps gekozen en omstandigheid van zijn afdeling.	Van'te voren gediend: waar en hoe lang, op welke wijze daarvan afgestaan.	Bereiding bij het korps tot den afsluit van de dienst.	Gezins verhouding, bekenden vaders, zinnen, kinden, deelen.	Wanneer en op welke wijze afgestaan.
Geboorte: 16 Junij 1808, Terwolde, Duistervoorde, 1808. In de nacht van 22 op 23 September 1830, Oreyel, 1830. In de nacht van 22 op 23 September 1830, Oreyel, 1830. In de nacht van 22 op 23 September 1830, Oreyel, 1830.				

Gevecht bij Waelem

Op 27 september 1830 krijgt Cort-Heijligers bevel om van Maastricht naar Brussel te vertrekken om zich bij Prins Frederik te voegen. Na verscheidene verplaatsingen komen alle drie de bataljons op 13 oktober samen in Mechelen. Het 2e bataljon trekt op 16 oktober naar Camperhout en komt daar in gevecht met Belgische opstandelingen.

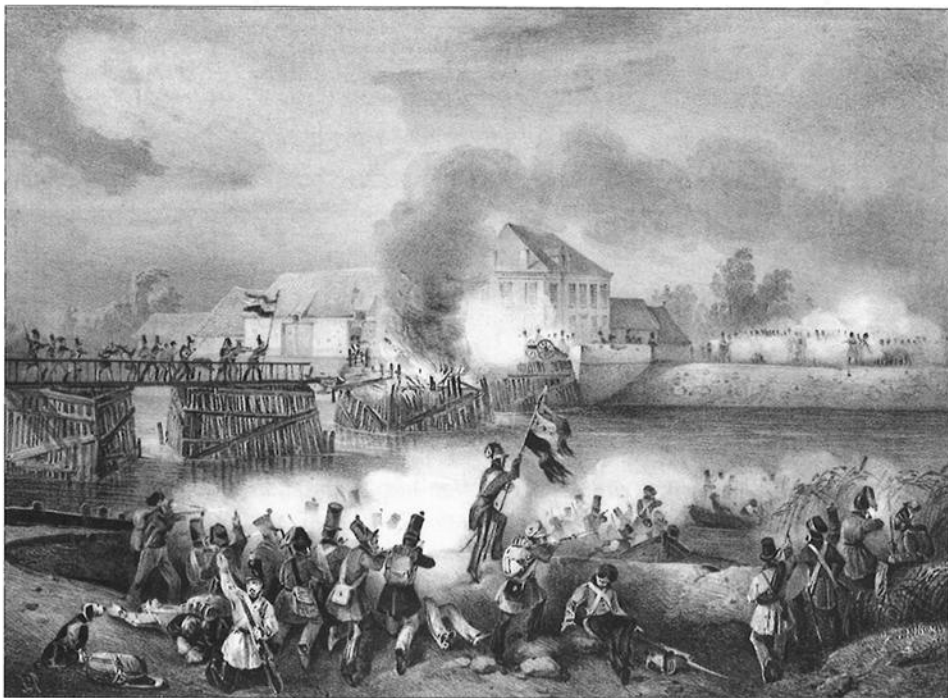
Op 18 oktober kreeg het 3e of flankbataljon order om naar Duffel aan de Nethe te gaan. Het 1e en 2e bataljon kregen order om Waelem bezet te houden, halverwege Duffel en Mechelen. In de loop van 19 oktober kregen het 1e bataljon en één compagnie

van het 2e bataljon order om te verplaatsen. Zo bleven er nog drie compagnieën van het 2e bataljon in Waelhem. Tussen 19 en 21 oktober volgden gevechten te Waelem onder andere bij de brug over de rivier de Nethe.

Bij de gevechten op 20 oktober raakte Evert Jan Sarink, geboren op 16 maart 1809 te Nijbroek, gewond. Hij raakt "met een geweerkogel door den regter arm geblesseerd". Waarschijnlijk hield hij beperkingen over aan de verwonding want hij kreeg bij Koninklijk Besluit van 14 maart 1832 een jaarlijks gagement toegekend van 91 gulden.

Op de 21e vonden felle gevechten plaats met de Belgen. Deze trokken zich in de loop van de middag terug door hevige beschietingen van de Nederlanders. De Belgen hadden die dag een Belgische vlag op de brug bevestigd. Wilhelmus Bajink schreef hier historie. Zijn ouders woonden op de Balenshofstede aan de Zonnenbergstraat en hij werd gedoopt te Duistervoorde op 30 juni 1806. Hij was op 1 mei 1827 als milicien in dienst gegaan en woonde toen in Deventer. In de loop van de avond zwom hij de Nethe over en klom aan de andere

kant via een paal van de brug omhoog. *"Hij sneed de touwen los, waarmede de vlaggestok aan den lantaarn bevestigd was: het vaandel der Belgen was hem. Hij probeert de vlag over het gat in de brug naar de andere kant te gooien maar de vlag belandde in de Nethe. "De brave Bajink redde zich nog ter goeder ure, en drie weken later zag hij zich de borst versierd met het Ridderkruis der Militaire Willemsorde".* Wilhelmus was kuiper en overleed in 1844 te Wijhe, slechts 37 jaar oud.

Gevecht bij de brug van Walem, 21 oktober 1830, Paulus Lauters

De Nederlanders trokken zich terug uit Waelem na de brug in brand te hebben gestoken. Het 2e bataljon moest naar Edghehem. Vervolgens werd op 23 oktober stelling ingenomen te Berchem samen met het 3e bataljon. Daar werden tot de 26e gevechten gevoerd met de Belgische opstandelingen. De hele dag had men moeten teren op een stuk droog brood. 's Avonds kreeg men pas warm eten geleverd vanuit Antwerpen. De voedsel- en watervoorziening was een probleem tijdens de gehele operatie tegen de Belgische

Opstand in 1830.

Later die avond kregen alle onderdelen bevel om naar Antwerpen te trekken. Onder een hevige stortregen rukte men op naar de vesting. Er werden ruim 11.000 man infanterie, 500 lancers en twee of drie batterijen binnen de muren van Antwerpen verenigd. Ook binnen de muren van Antwerpen vonden gevechten plaats.

Bombardement Antwerpen

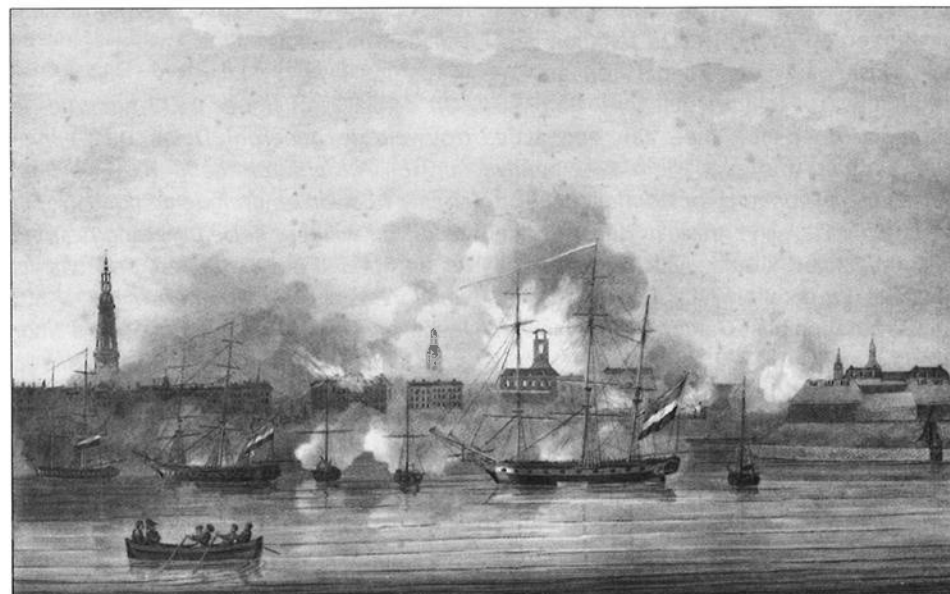
In de ochtend van 27 oktober 1830 rond zeven uur stemde generaal Chassé toe in een wapenstilstand en de troepen in de citadel te houden op voorwaarde, dat zij niet zouden worden aangevallen, en gaf hij de sleutels van de stad over.

De Nederlandse troepen die op wacht stonden op de wallen en bij poorten kregen al rond half acht bevel om naar het Nieuwe of Maritieme Arsenaal te gaan. Velen hadden vrijwel geen munitie meer.

Mogelijk waren de Belgen nog niet op de hoogte van de wapenstilstand want zij begonnen onmiddellijk te vuren. Een hevig geweervuur werd gericht op het Arsenaal, waar de 7e Afdeling was ondergebracht. Bij de gevechten raakte kolonel Eijmael zwaar gewond en overleed twee dagen later.

Op 27 oktober 1830 trok de 7e Afdeling om half vier 's middags de Citadel van Antwerpen binnen. Op die dag had de 7e Afdeling 62 gewonden en 245 doden te betreuren.

Op aandringen van Saksen-Weimar liet Chassé daarop de stad bombarderen. De in de Schelde voor anker liggende oorlogsschepen ondersteunden het vuur van de citadel. Een van de commandanten was Jan van Speijk, van kanonneerboot no. 2. 's Avonds strekte een vuurzee zich uit over heel de stad.

Beschieting der stad Antwerpen, Anoniem (Rijksmuseum Amsterdam)

Bij de gevechten op 27 oktober raakte Hermanus Vrijhof gewond door een schampschot aan het linkerbeen. Hij was geboren te Wilp en werd gedoopt op 14 juni 1809.

Ook werden op 27 oktober door de Belgen krijgsgevangenen gemaakt waaronder Hermen van Enteren geboren in Nijbroek, Jannes Huissink uit Twello en Hendrik Lammerits uit Wilp.

's Avonds werd er een wapenstilstand gesloten tot de volgende ochtend. Na onderhandelingen werd op 30 oktober weer een wapenstilstand gesloten.

De citadel en een aantal forten rondom de stad bleven in Nederlandse handen. Ook de oorlogsvloot op de Schelde bleef aanwezig.

Troepen die niet perse in Antwerpen hoefden te blijven werden met schepen naar Nederland gebracht. Op 31 oktober vertrokken het 1e en 2e bataljon van de 7e Afdeling naar Bergen op Zoom. Na 6 á 7 dagen vertrekken de twee bataljons uit Bergen op Zoom. Het 2e bataljon gaat via Roosendaal naar Zundert en het 1e bataljon wordt te Etten gelegerd. De twee bataljons doen nog mee aan een actie naar Esschen (nu Essen) "om eene bende van eenige honderd opstandelingen op te ligten". De actie mislukt deels en de opstandelingen kunnen vluchten. Daarna ging het 1e bataljon naar Roosendaal en het 2e bataljon naar Galder, ten zuiden van Breda. Begin juli 1831, aan de vooravond van de Tiendaagse veldtocht tegen België, gaan de beide bataljons naar het kamp van Rijen gelegen tussen Breda en Tilburg.

Het 3e bataljon van de 7e Afdeling bleef in de citadel. Een van hen, Hendrikus Nijhof, geboren in Apeldoorn en wonende te Twello, overleed op 23 januari 1831 op de citadel van Antwerpen.

Beleg van Venlo

Na de Belgische Opstand kozen in Limburg steeds meer plaatsen voor het nieuwe België. Alleen Maastricht waar het regiment onder leiding stond van luitenant-generaal Bernard Dibbets, bleef in Noord-Nederlandse handen.

Op 7 oktober 1830 was door generaal Dibbets, een detachement van de 7e Afdeling infanterie, onder bevel van kapitein Voet Pannekoek, vanuit Maastricht naar Venlo gestuurd. Dit na een verzoek hiertoe van generaal-majoor Bruce, de commandant te Venlo. Dit detachement van de 7e Afdeling bestond uit twee officieren en 360 onderofficieren en manschappen. De meeste manschappen kwamen uit Overijssel, Drenthe en Groningen.

Op 23 oktober werd generaal majoor Bruce vervangen door generaal majoor Schepern.

Nicolas Joseph Daine, de overgelopen bevelhebber van het Belgische Maasleger nam op 9 november 1830 Roermond in en trok daarna op naar Venlo.

"Op den 11 November 1830 naderde de trouwelooze generaal Daine met eenen talrijken, ordelloozen hoop deze vesting, eischte haar op en dreigde de doodstraf in geval van weigering. De bezetting bestond uit slechts 350 manschappen, onder bevel van den overste van Schepern".

"Eene opeisching tot overgave werd door een weigerend antwoord gevolgd. Hierop begon men met houwitsers de stad te beschieten". "De plaatselijke schutterij zich vereenigd hebbende met den aanhang van Daine, welke het arsenaal openbrak, bevorderde deszelfs intogt. Van Schepern, alleen de keuze tusschen de overgave en den dood hebbende, zwichtte voor de overmagt en koos het eerste".

Het gehele garnizoen met uitzondering van 50 derserteurs die overliepen naar de Belgen, werd gevangen genomen. Een van de gevangenen was Antony van Gelder, fuselier, geboren te Olst en tijdens de dienstkeuring in 1826 wonende te Terwolde. Hij kwam pas op 27 september 1831 weer vrij. Dat zelfde overkwam fuselier Derk Schoonman, geboren te Brummen. In de stamboeken van de 7e Afdeling infanterie worden 247 mannen genoemd die gevangen zijn genomen op 11 november 1830 bij

de inname van Venlo door de Belgen onder generaal Daine.

"Buiten deze, waren alle andere militairen van het zwakke, tegen geen ernstigen aanval bestand zijnde garnizoen, door toedoen der burgers gelukkig ontkomen: deze hadden zelfs aan velen der soldaten andere kleederen verschaft, om des te veiliger te kunnen ontsnappen".

Venlo kwam onder Belgisch bewind en bleef daaronder tot 21 juni 1839, toen de Belgische troepen Venlo verlieten.

Het arsenaal van Venlo (1910)

Bronnen

Beeck, Johan Op de - Het verlies van België, 2015

Hoeven, H. van der, De Belgische Beroerte. De Tiendaagse Veldtocht en de scheuring der Nederlanden. Amsterdam 1973.

Josson, Maurits - De Belgische omwenteling van 1830

Keuller, L.J.E. - Geschiedenis en beschrijving van Venloo, 1843

Kikkert, J.G. - Bericht van de Tiendaagse Veldtocht. België en Noord-Brabant in de frontlijn 1830-1834, 1980

Nater, Johan P. - De Tiendaagse Veldtocht. De Belgische opstand 1830/1831, 1980

Stamboeken van de 7e afdeling infanterie 1826 t/m 1831 op internet: Family Search, Netherlands Army Service Records, 1807-1929

Uijterschout, I.L. - Beknopt overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen uit de Nederlandsche Krijgsgeschiedenis van 1568 tot heden, 1935

Waanders, Anton K.R. - In het leger van de Koning, 2006

WieWasWie Personen zoeken: <https://www.wiewaswie.nl>

Hallo JUMBO
Twello, Michiel de Ruyterstraat 101 **Binnendijk**

Waar was "de oudste fiets van Nederland" al die jaren?

Ineke van der Vegte - van Asselt

Naar aanleiding van het artikel "De oudste fiets van Nederland" door Henk Hutten, in de laatste Kroniek (nr. 3 2016) is de redactie op bezoek gegaan bij de heer Evert Jan van Bosheide en zijn vrouw Lammie Nieuwenhuis in Wilp. De oudste fiets van Nederland is jaren lang in bezit van de familie Van Bosheide geweest. Evert Jan van Bosheide geeft nog enkele aanvullingen op bovengenoemd artikel.

Zijn vader Andries Joannes Jurrien van Bosheide (1882-1955) was huisschilder en kunstschilder in Wilp. Zijn vader, ook een Evert Jan, was in 1876 het schildersbedrijf begonnen.

Opdrachtgevers waren bijvoorbeeld ook eigenaren van landgoederen in de buurt: de Lathmer, Noordijk, De Poll. De rekeningen werden één keer per jaar aangeboden en betaald. Evert Jan van Bosheide vermoedt dat zijn vader op zo'n moment in bezit van de fiets is gekomen. Waarschijnlijk begin 1932.

De familie woonde in die tijd in het prachtige huis "Schoonoord" op de hoek van de Molenallee en de Rijksstraatweg in Wilp.

De oude fiets paste goed in de werkplaats van dat mooie grote huis. Er was ruimte genoeg! Die ruimte werd ook benut voor het bewaren van allerlei voorwerpen en spullen, de ideale plek voor een verwoed verzamelaar zoals vader Andries van Bosheide was.

Het huis had een brede gang, was prachtig beschilderd en had een fraaie grote tuin.

De tuin werd onderhouden door oom Gies Willemsen die getrouwd was met tante Riek van Bosheide.

Eigenlijk was vader Andries van Bosheide meer kunstschilder dan huisschilder en verdiende zo wat extra. Hij hield van de

natuur en nam zijn zoon regelmatig mee in de avond, na het werk, naar Bussloo. Een prachtig gebied in die tijd.

Hij volgde opleidingen in België en Duitsland. Hij specialiseerde zich in rijtuigschilderen maar ook in het zogenoemde "marmeren". Daarmee werd bedoeld het aanbrengen van patronen op houten onderdelen, waardoor de indruk van echt marmer werd gewekt. Vroeger vooral toegepast wanneer echt marmer te kostbaar was of de constructie daardoor te zwaar zou worden.

Van 1932 tot 1955 stond de fiets in de werkplaats bij het huis Schoonoord.

De fiets werd bij speciale gelegenheden zoals optochten en looptochten door het dorp gebruikt. Foto: Jos Nijhof op de fiets!

Alleen mensen met lange benen konden echt fietsen op de fiets! De heer Van Bosheide heeft een enkele keer gefietst op de oudste fiets van Nederland. Echt comfortabel was dat niet, wel heel bijzonder!

Na het overlijden van vader Andries van Bosheide werd het huis "Schoonoord" verkocht en de Rabobank bouwde daar later een kantoor.

Door het huis te helpen slopen (1969) verdiende de sportvereniging Wilp driehonderd gulden voor de aanleg van het sportcomplex aan de Molenallee!

Het spijt Evert Jan van Bosheide dat het huis verkocht moest worden en afgebroken werd. Hij had graag in "Schoonoord" willen wonen. Er zijn toen veel oude spullen, waaronder ook oude fietsen verloren gegaan. "Het zou in deze tijd nooit afgebroken zijn," verzucht hij.

Hij woonde met zijn vrouw aan de overkant waar in de loop van de tijd een mooie winkel met werkplaats was ontstaan. Daar vond de oudste fiets van Nederland weer een goede plek.

De heer E.J. van Boschheide en zijn vrouw in hun winkel

In de winkel stonden onder meer 20 busjes verf Trevamix, rood en grijs. Tussen de middag kwamen boeren vaak een busje kopen voor het schilderwerk op de boerderij.

Evert Jan van Bosheide en zijn vrouw dragen het familiebedrijf aan hun zoon André over in 1990: hij is dan de 4e generatie schilders Van Bosheide in Wilp. Helaas overlijdt André al in 2010. Een half jaar later zou het familiebedrijf 125 jaar hebben bestaan.

In 1998 "verlaat" de fiets de familie Van Bosheide. Henk Hutten is nu de trotse bezitter van de fiets. Hij heeft de geschiedenis van de fiets doen herleven in het artikel in de vorige Kroniek. Evert Jan van Bosheide is blij dat de fiets bij hem in goede handen is.

foto's fiets en winkel: familie E.J. van Bosheide

LEGE CARTRIDGES SPAREN VOOR DE OKV

In de studieruimte van de OKV staan dozen voor de inzameling van lege cartridges van uw printer. Door uw cartridges bij ons in te leveren helpt u onze vereniging aan extra inkomsten, die met alle activiteiten die we ontplooiën in ons jubileumjaar zeer welkom zijn. U bent tijdens de openingstijden van onze studieruimte hartelijk welkom om cartridges in te leveren.

Van onze zusterverenigingen

Gerard Vrieling

"Ampt Epe" nr. 209 - september 2016.

Dit nummer is geheel gewijd aan het 150 jaar bestaan van het dorp Emst in 2016. In de 13^e eeuw, of misschien nog eerder, is er al sprake van een buurschap Emst. Pas in het jaar 1866 voldeed Emst aan geldende norm om zich een dorp te mogen noemen. De definitie van "dorp" was toen: ...groter dan een buurschap en kleiner dan een stad, met de aanwezigheid van een (dorps) bestuur en/of een kerkbestuur". In 1866 kreeg Emst een kerk en een kerkbestuur. Emst had al een bestuursvorm, die gold voor een buurtschap. Nu er een kerk bij was gekomen mocht Emst zich verheffen tot dorp.

"Vittepraetje" – O.V. Herdewich

20^e jrg. - nr.3 - september 2016

De heer Wassing heeft in dit nummer een uitvoerig artikel geschreven met de titel "Over Harderwijk, de Beeldenstorm en Alva's Raad van Beroerten". Het was in augustus 2016 precies 450 jaar geleden, dat de Beeldenstorm losbarstte. Historici waren lange tijd van mening dat die aan het hertogdom Gelre voorbij was gegaan. De auteur Maarten Hageman heeft met deze visie afgerekend. Hageman toont aan dat al vanaf 1560 steeds duidelijker werd dat de Gelderse kwartieren hun onvrede

uitten tegenover de nieuwigheden die de Habsburgse regering invoerde. Een grote steen des aanstoots waren de Inquisiteurs die overal in het hertogdom werkzaam waren. In de literatuur is men het er over eens dat het alleen in de opstandige Zuiderzeesteden Elburg en Harderwijk tot ernstige ongeregelheden is gekomen en dat daar een grootscheepse Beeldenstorm heeft plaatsgehad.

"Oud Apeldoorn" 4^e jrg. - nr.4 -2016

Een artikel gewijd aan de definitieve restauratie van het theehuis in Park Berg en Bos. In aanvang was het de bedoeling om het theehuis te slopen i.v.m. de zeer deplorabele toestand van het gebouw. Deze toestand werd veroorzaakt door de grote toeloop naar de Apenheul en de komst van het restaurant "De Bosvijver". De Vereniging Oud Apeldoorn is nu reuze blij dat het theehuis wordt gerestaureerd. De heer Marten Huigen heeft een artikel geschreven over het "vergeten inferno" van Hoog-Soeren in 1879, waarbij negen gezinnen huis en goed verloren. Redacteur Peter Otterloo schreef over de horecageschiedenis van Apeldoorn aan de hand van suikerzakjes.

"'t Olster Erfgoed"-nr.73- september 2016

Mevrouw Erna Zijlstra heeft een artikeltje geschreven over de "Scherpenhof" te Terwolde. Dit artikel is ook terug te vinden in deel 5 van de serie "Historisch Welsum", waarin mevrouw Zijlstra o.a. de geschiedenis van diverse huizen en boerderijen in Welsum beschrijft. Dit deel is sinds 7 oktober te koop.

"Uut 't Oldebroek" -36^e jrg.-nr.4-okt. 016.
De heer E. Boeve beschrijft hoe in W.O.II de landwacht ("Jan Hagel") zijn werk deed op de Veluwe en omstreken. Zij werden vooral gehaat door de mensen waarvan in de hongerwinter, na erbarmelijke voedseltochten, hun moeizaam verkregen voedsel werd afgenomen.

"De Mothoek" Heemk. Ver. Nuwenspete - 32^e jrg. - nr. 3 -2016

Een uitvoerig artikel over de architect Henk Wegerif (1888-1963) en wat hij allemaal in Nunspeet aan villa's heeft ontworpen. Wegerif is ook in onze omgeving bekend. Hij heeft nl. in Apeldoorn enige villa's ontworpen die nu rijksmonument of gemeentemonument zijn. Hij woonde van 1911 tot 1925 in Apeldoorn op de hoek van de Regentesselaan (nr. 11) en het Oranjepark; aan de overkant staat ook een villa, die hij voor een vriend heeft ontworpen. Wegerif was in heel Nederland actief: o.a. in Den Haag het flatgebouw "Willemspark" aan de Zeestraat. Verder ontwierp hij ook het crematoriumgebouw in Groningen in de jaren 60 van de vorige eeuw (toevoeging G. Vr.).

"Oud Bathmen" - 36^e jrg. sept. 2016 -nr. 3
Het blad is gewijd aan de geschiedenis van de Bathmense kermis. Deze dateert al van

voor 1550 en is zo goed als zeker ontstaan als jaarmarkt ter gelegenheid van de wijdingsdag van de Dorpskerk. Ook de betekenis van kermis komt aan de orde [Kerkmis→kermis].

"Ons Markenboek"-34^e jrg.-nr.4-nov. 2016

Op 19 november verscheen een nieuw boek over de stoomtram tussen Deventer en Zutphen.

De ingebruikname in 2011 van het gerestaureerde tramstation door de historische vereniging "De Elf Marken" in Gorssel, was de aanleiding voor een viertal leden om in de geschiedenis van het tramstation te duiken. Dit heeft geresulteerd in een boekwerk van 168 pagina's.

Naar aanleiding hiervan is in dit nummer van het verenigingsblad het eerste artikel verschenen over de voorbereiding op de aanleg van deze tramlijn.

Boekhandel Oonk

Stationsstraat 4 Twello

T: 0571-27 15 09

E: info@evennaaroonk.nl

www.evennaaroonk.nl

Zoektocht naar werk van Peter Visser

Marten Brascamp

Panorama van Oene, met links de kerk van de Hervormde Gemeente en rechts Café Restaurant Dorpszicht.

Tussen 1855 en 1860 woonde in Oene de 'verwer' Peter Visser. Hij was vermoedelijk huisschilder van beroep. Tegelijkertijd was hij ook maker van een groot aantal unieke, panorama-achtige beelden van dorpsgezichten en boerderijen in de IJsselstreek. Wie ze ooit heeft gezien, herkent ze uit duizenden. Veel van zijn werken bestaan nog en een team met leden van Oudheidkundige Kring Voorst en Historische Vereniging Ampt Epe volgt zijn spoor. Eerdere uitgaven van de 'Kroniek' en het blad 'Ampt Epe' besteedden er al aandacht aan. Deze keer een uitgebreid beeldverslag.

1. In september 2014 begon het team van Oudheidkundige Kring Voorst en Historische Vereniging Ampt Epe de speurtocht naar het werk van de schilder Peter Visser.

2. Visser trok rond 1855 over de Oost-Veluwe, door Salland en de Achterhoek. Hij schilderde tal van dorpsgezichten en boerderijen, zoals hier de Bijvank in Nijbroek.

3. Na een uitgebreid vooronderzoek begon het veldwerk in april 2015. Altijd spectaculair, zoals hier in Voorst.

4. Het mooie van dit werk is, dat je overal komt, zoals hier op de Blankemate. En het is altijd prachtig weer.

5. We volgen Vissers spoor, zoeken de originele schilderijen op en praten met de eigenaren, zoals hier in Garderen (bron: www.garderen.nl).

6. Na een oproep in verschillende kranten dook deze op: 'GeZigt op het dorp Wilp' uit 1854. Weliswaar flink beschadigd door vocht, maar met prachtige historische details.

7. We reizen door de streek en overleggen met zusterverenigingen. Hier zijn we bij Oudheidkundige Vereniging 'de Broeklanden' in Oldebroek.

8. We ontdekken het werk van Visser van Hummelo in het zuiden tot Hoonhorst en Vilsteren in het noorden.

9. Op Open Monumentendag 2015 brachten we meer dan 30 originele werken en hun eigenaren bij elkaar in dorps huis De Arend in Nijbroek.

10. Het publiek kon buiten zijn eigen 'Visser' schilderen. Het was een publiekstrekker.

11. Soms loopt het spoor dood, zoals hier bij de Jonas in Vaassen. Maar de dag is er niet minder mooi om.

12. Een andere keer worden we plotseling verrast, zoals hier bij het Historisch Genootschap Lochem, Laren en Barchem. In november 2016 'ontdekken' we Lochem.

13. We doen bijzondere vondsten, zoals de Rijkstelegraaf door Gorssel, aanbesteed in 1853 en verder vrijwel onbekend.

14. En zien een kozak met zijn paard geschilderd op de staldeur van het latere 'Dorpszicht' in Oene. Vanwaar die eer, terwijl kozakken naar zeggen toch niet de vriendelijksten waren?

15. We kijken waar Visser heeft gewoond, zoals hier in Arnhem. We brengen zijn nazaten in kaart en spreken met familie in het hele land.

16. Ondertussen fotograferen we alle plekken waar Visser 150 jaar geleden stond en komen op de mooiste plaatsen.

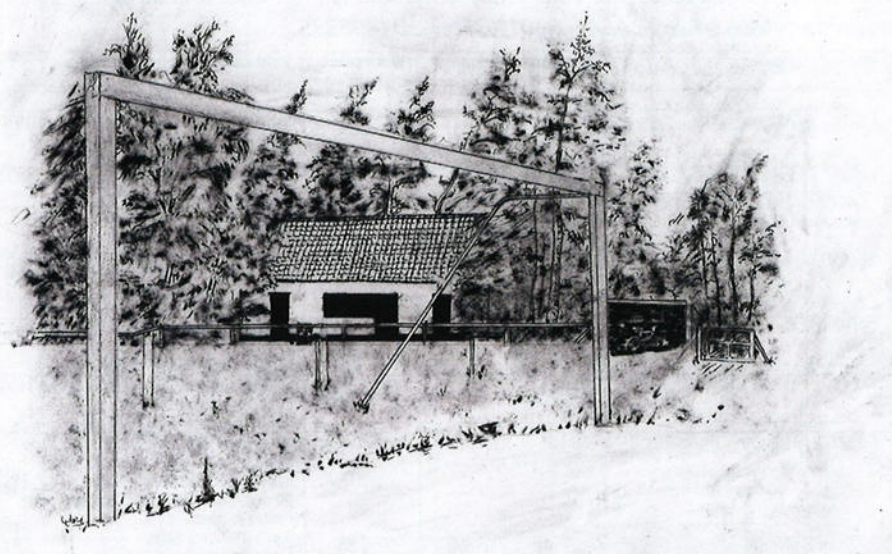
Doe mee en volg ons op <http://brascamp.com/peter%20visser.html>.

Met de pen door Voorst

Tekst: Ada van der Goot-van Eck

Tekening: Jan Lubberts

In 1945 ging de aanleg van een nieuw sportcomplex in Terwolde van start. Tot die tijd zwierf de voetbalclub TEVEO (Tegen Elke Vereniging Een Overwinning) van weiland naar weiland voor het spelen van een wedstrijd. Samen met gymnastiekvereniging De Spartaan die haar afdeling atletiek weer leven wilde inblazen, werd besloten tot de bouw van een nieuw onderkomen.

De twee verenigingen zijn in 1947 gefuseerd onder de naam SV Terwolde.

De stenen voor het kleedhok -meer was het niet- waren afkomstig van het boerderijtje Schadewijk in Twello dat door oorlogshandelingen was vernietigd.

Deze stenen werden met paard en wagen opgehaald en de Terwoldse jeugd, inclusief de tekenaar van deze prent, werd ingezet bij het bikken van de stenen.

De dagen waarop een wedstrijd werd gespeeld, ging in het midden van het gebouwtje een luik omhoog en kon men hier terecht voor limonade en snoep.

Links en rechts van het luik was een kleedkamer. Aan de achterkant van het gebouw

de kleedkamer voor de scheidsrechter. In het gebouwtje stond een pomp, elke kamer werd voorzien van een emmer koud water zodat de spelers zich na de wedstrijd konden wassen.

De eerste beheerders van het kleedlokaal/-hok waren de heer en mevrouw Kers. Zij verwendeten de spelers in de rust van de wedstrijd met een kop thee. Jaarlijks na afloop van het voetbalseizoen kreeg mevrouw Kers van de spelers een taart en van het bestuur een flinke vette kip voor de goede zorgen gedurende de competitie. Begin jaren zeventig van de vorige eeuw kreeg het sportcomplex de naam Woldermark.

Soldaten uit Voorst in de Belgische opstand en Tiendaagse veldtocht (1830-1831)

Jan Groenenberg

Alleen mannen die in de huidige gemeente Voorst geboren zijn of er hebben gewoond zijn opgenomen in het overzicht. Allen waren ingedeeld bij de 7e Afdeling Infanterie en hebben het Metalen kruis en/of de Medaille van Antwerpen ontvangen. Regelmatig zijn de geboortedata die in de stamboeken worden genoemd onjuist!

De gegevens zijn ontleend aan de stamboeken van de 7e Afdeling Infanterie.

Deze zijn te vinden op de site van Familysearch: <https://familysearch.org/search/image/index?owc=M6K5-F29%3A64368301%3Fcc%3D1498335>

Nr.	Naam	Geboorte- of doop plaats en datum	Woonplaats bij keuring	Veldtochten, wonden, daden
14216	Albert, Toon	Wilp 09-12-1808	Wilp	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831, 1832, 1833 Metalen kruis 5 april 1832
14536	Baijink, Wilhelmus	Duistervoorde 30-06-1806	Deventer	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 Bij Besluit van Z.M. 16 nov. 1830 no. 59 benoemd tot Ridder van de Militaire Willemsorde 4e klasse Bij mobiele leger in 1831, 1832, 1833, 1834 Op den 28 nov. 1835 de Bronzen medaille met 1200 gld. gratificatie Metalen kruis 5 april 1832
15102	Berenschot, Henricus	Wilp 12-08-1806	Wilp	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831 Metalen kruis 5 april 1832
14241	Bontan, Hendrik	Voorst 24-09-1808	Wilp	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831, 1832, 1833 Metalen kruis 5 april 1832
19090	Boskamp, Hendrikus	Voorst 27-06-1812	Diepen-veen	Op de citadel van Antwerpen t.g.v. de opstand in België in 1831, 1832 In de vesting Grave in 1834 30 dec. 1832 als krijgsgevangene naar Frankrijk gevoerd 8 jun. 1833 ontslagen Medaille voor de citadel van Antwerpen Metalen kruis 5 april 1832
16293	Brinkman, Gerrit	Wilp 28-09-1810	Voorst	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831, 1832, 1833, 1834 Metalen kruis 5 april 1832
13097	Broek, Hendrik ten	Brummen 01-03-1802	Voorst	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1831 Gorinchem 1832, 1833 Grave en Antwerpen 1830 Metalen kruis 5 mei 1832
14239	Bruins, Peter	Twello 28-10-1808	Wilp	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831, 1832, 1833 Metalen kruis 5 april 1832
15591	Diks, Hendrik	Twello 02-04-1809	Voorst	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831, 1832, 1833 Metalen kruis 5 april 1832
13690	Eekhuis bijgenaamd Strokappe, Willem	Voorst 08-10-1807	Wilp	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831, 1832, 1833 Metalen kruis 5 april 1832
14099	Enteren, Hermen van	Nijbroek 01-08-1805	Terwolde	Mobiele leger t.g.v. opstand België 1830 Op 27 okt. 1830 krijgsgevangen en en 22 sep. 1831 vrijgekomen
13407	Gelder, Antony van	Olst 15-11-1806	Terwolde	Te Venlo b.g.v. opstand in België 11-11-1830 krijgsgevangen te Venlo genomen 27-09-1831 uit krijgsgevangenschap Bij mobiele leger in 1832, 1833 Metalen kruis 5 april 1832

Nr.	Naam	Geboorte- of doop plaats en datum	Woonplaats bij keuring	Veldtochten, wonden, daden
14237	Goldebeld, Teunis	Voorst 23-10-1808	Voorst	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831, 1832, 1833 Metalen kruis 5 april 1832
15288	Heimeriks, Gerardus	Twello 16-06-1808	Deventer	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831, 1832, 1833, 1834 De 23 sep. 1830 te Oreije (Oerle bij Luik) krijgsgevangen 22 sep. 1831 vrij Metalen kruis 5 april 1832
14330	Heiderman, Egbert	Terwolde 15-01-1808	Terwolde	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831, 1832, 1833 Metalen kruis 5 april 1832
13276	Hendriks, Berend Hendrik	Wilp 18-08-1807	Leiden	In Antwerpen bij gelegenheid van de opstand in België in 1830 In de vesting Grave in 1832 Metalen kruis 5 april 1832
16792	Hoek, Hermannus van den	Nijbroek 20-08-1810	Epe	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831, 1832 Metalen kruis 5 april 1832 Op 10-6-1832 naar vrijwillige aangeworvene voor 6 jaren
13689	Hofmeijer, Gerrit	Nijbroek 09-03-1807	Nijbroek	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830
15092	Huissink, Jannes	Twello 23-02-1805	Twello	Mobiele leger t.g.v. opstand België 1830 27 oct. 1830 krijgsgevangen te Antwerpen 22 sep. 1831 ontslagen
16289	Klooster, Gerhard	Wilp 14-05-1810	Twello	Mobiele leger t.g.v. opstand België 1830 en in 1831, 1832, 1834 Den 26 oct. 1830 bij de affaire Antwerpen door een geweerkogel in de regter deijle geblesseerd Metalen kruis 5 april 1832
13044	Kluin, Evert Willem	Terwolde 11-12-1805	Terwolde	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1831, 1832, 1833 Metalen kruis 5 april 1832
14331	Lammers, Evert	Wilp 09-12-1808	Deventer	Mobiele leger t.g.v. opstand België 1830 en op het citadel van Antwerpen in 1831, 1832 30 dec. 1832 als krijgsgevangene naar Frankrijk. 8 juny 1833 ontslagen Medaille voor de citadel van Antwerpen Metalen kruis 5 april 1832
15631	Lammerts, Hendrik	Voorst 24-09-1808	Voorst	Mobiele leger t.g.v. opstand België 1830 27 oct. 1830 krijgsgevangen te Antwerpen 22 sep. 1831 ontslagen
14164	Lunenberg, Gerrit	Vorgten 21-04-1803	Voorst	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831, 1832, 1833, 1834 Metalen kruis 5 april 1832
13854	Maatman, Joannes	Voorst 31-10-1801	Diepenveen	Eerder bij deze afdeling van 3 mei 1820 tot 10 mrt. 1825 Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831, 1832, 1833 Metalen kruis 5 april 1832
14400	Meijerink, Steven	Zutphen 13-01-1808	Voorst	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831, 1832, 1833 Metalen kruis 5 april 1832
14319	Metzelaar, Geert	Meppel 13-02-1808	Voorst	Mobiele leger t.g.v. opstand België 1830 en op het citadel van Antwerpen in 1831, 1832 30 dec. 1832 als krijgsgevangene naar Frankrijk. 9 juny 1833 ontslagen Medaille voor de citadel van Antwerpen Metalen kruis 5 april 1832
16316	Mulder, Lambertus	Wilp 23-07-1810	Wilp	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831, 1832, 1833, 1834 Metalen kruis 5 april 1832
16294	Nijhof, Hendrikus	Apeldoorn 06-07-1810	Twello	Mobiele leger t.g.v. opstand België 1830 en op het citadel van Antwerpen in 1831 23 jan. 1831 op de citadel te Antwerpen overleden

Nr.	Naam	Geboorte- of doop plaats en datum	Woonplaats bij keuring	Veldtochten, wonden, daden
15565	Paalman, Gradus Johannes	Voorst 22-08-1809	Voorst	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831, 1832, 1833, 1834 Metalen kruis 5 april 1832
14918	Rutgers, Berend	Apeldoorn 08-08-1803	Voorst	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831, 1832, 1833, 1834 Metalen kruis 5 april 1832
15596	Sarink, Everd Jan	Nijbroek 26-03-1809	Terwolde	Mobiele leger t.g.v. opstand België 1830 Den 20 oct. 1830 bij de affaire Wahlem met geweerkogel door den regter arm geblesseerd Metalen kruis 5 april 1832
13096	Schoemaker, Waander	Voorst 04-06-1802	Voorst	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 Citadel Antwerpen 1831 en 1832 30-12-1832 krijgsgevangen naar Frankrijk tot 26 juni 1833; Vesting Grave 1834 Medaille voor citadel Antwerpen Metalen kruis 5 mei 1832
15637	Slangewal, Jan	Brummen 20-05-1809	Voorst	Mobiele leger t.g.v. opstand België 1830 en op het citadel van Antwerpen in 1831, 1832
17073	Slijkhuis, Jan	Voorst 05-10-1804	Wilp	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831, 1832, 1833, 1834 Metalen kruis 5 april 1832
16508	Sloot, Johannes Wilhelmus	Twello 28-01-1810	Oldenzaal	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831, 1832, 1833, 1834 Metalen kruis 5 april 1832 25-1-1832 sergeant titulaire 21-6-1832 sergeant effectief 1833 sergeant-majoor
14238	Smies, Jan	Voorst 19-06-1808	Voorst	Mobiele leger t.g.v. opstand België 1830 en op het citadel van Antwerpen in 1831 Metalen kruis 5 april 1832 20 dec. 1832 op de citadel van Antwerpen gesneuveld
16800	Sprink, Jan	Voorst 08-07-1803	Voorst	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831, 1832 In de vesting Grave 1833 en 1834 Metalen kruis 5 april 1832
14100	Timmer, Gerardus	Twello 20-09-1807	Terwolde	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831, 1832, 1833 Metalen kruis 5 april 1832
16959	Vorster, Abraham Cornelis	Doesburg 23-03-1811	Twello	Mobiele leger b.g.v. opstand België in 1831 Metalen kruis 5 april 1832
15373	Vrijhof, Hermanus	Wilp 07-02-1809	Wilp	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831; Den 27 oct. 1830 bij de affaire van Antwerpen door een schampschot aan 't linker been geblesseerd Metalen kruis 5 april 1832
16290	Weerdit, Willem de	Terwolde 16-11-1810	Nijbroek	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831, 1832, 1833, 1834 Metalen kruis 5 april 1832
14101	Wibbelink, Gerrit Jan	Voorst 13-09-1807	Voorst	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831, 1832, 1833 Metalen kruis 5 april 1832
17986	Wiggers, Gerardus Arnoldus	Twello 09-04-1809	Deventer	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831, 1832, 1833, 1834 Metalen kruis 5 april 1832
14240	Winkelman, Willem	Terwolde 02-03-1808	Terwolde	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831, 1832, 1833 Metalen kruis 5 april 1832
16292	Wolbrink, Albertus	Wilp 23-04-1810	Wilp	Mobiele leger b.g.v. opstand België 1830 en in 1831, 1832, 1833, 1834 Metalen kruis 5 april 1832
15649	Zwarthof, Johannes	Brummen 05-03-1809	Voorst	Mobiele leger t.g.v. opstand België 1830 en op het citadel van Antwerpen in 1831, 1832 In de vesting Grave in 1834; 30 dec. 1832 als krijgsgevangen naar Frankrijk + 8 jun. 1833 ontslagen; Medaille voor de citadel van Antwerpen Metalen kruis 5 april 1832

HORSTINK

KWALITEITSBOUWERS VAN HUIS UIT!

Waarmee kunnen wij u van dienst zijn?

De kwaliteitsbouwers van Horstink maken het!

- Luxe woningbouw
- Aan- en verbouw
- Complete badkamers
- Utiliteitsbouw
- Restauratie
- Onderhoud

J.W. Frisostraat 15
7391 DJ Twello
Tel 0571 - 27 14 83
Fax 0571 - 27 10 36
info@horstink-twello.nl

www.kwaliteitsbouwers.nl

kriebelZ

brasserie

Dorpsstraat 59
7396 AL Terwolde
T 0571 - 292 022
E info@brasserie-kriebelz

Met liefde kan alles...

BREIN RECLAME!

WWW.BREINRECLAME.NL

ontwerp | printwerk | belettering
textiel | websites

Koppelstraat 2 Twello
Tel. 0571-280747
www.breinreclame.nl

De Groot

www.degrootzalen.nl

Avervoordseweg 2 De Vecht • Telefoon: (055) 323 12 61